

ת"פ 55809/11/18 - מדינת ישראל נגד גיא זדה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 55809-11-18 מדינת ישראל נ' זדה (אחר/נוסף)

לפני כבוד השופט אביחי דורון
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

גיא זדה (אחר/נוסף)

הנאשמים

גזר דין

ביום 2.6.19 הודה הנאשם והורשע (הרשעתו תוקנה ביום 5.1.20), במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית, בעבירה אחת של ניסיון לסחר בסם מסוכן, ובעוד שש עשרה עבירות של סחר בסם מסוכן. בחלק מהמקרים מדובר היה בסם מסוג חשיש ובאחרים בסם מסוג קנאביס, הנאשם סחר או ניסה לסחור בסמים אלה בכמויות שנעו בין 1 גר' ל - 7 גר'.

כל העבירות התרחשו בין החודשים יולי - נובמבר 2018.

הנאשם היה עצור מיום 11.11.18 - 12.12.18 ואז שוחרר בתנאים מגבילים שהשתנו מעת לעת.

על פי הסכמת הצדדים התבקש שירות המבחן להכין תסקיר בעניינו, וגם הממונה על עבודות השירות התבקש להכין חוות דעת בדבר אפשרות ריצוי מאסר, אם יוטל על הנאשם, בעבודות שירות.

תסקיר ראשון מחודש אוקטובר 2019 סקר את חייו של הנאשם ומצא, בקצרה, כי קיימים גורמי סיכון וסיכוי במצבו, הראשונים נובעים מאישיותו וחייו עד מעצרו, האחרונים מתפיסתו העצמית הנורמטיבית והיעדר עבר פלילי.

מהתסקיר עולה כי הנאשם החל לצרוך סמים לאחר שחרורו מהצבא, ובהמשך, על רקע צריכתם ובמיוחד על רקע מצבו הכלכלי הדחוק מצא פתרון זמין ומהיר של מכירת סמים באמצעות הטלגרם, עליהם הביע חרטה והבין את חומרת עבירותיו.

על פי התסקיר הנאשם שולב בטיפול יחידת של"מ - יחידה עירונית להתמכרויות, בפגישות פרטניות עם עו"ס, כאשר כל בדיקות השתן שנתן היו נקיות.

שרות המבחן המליץ להעמידו במבחן למשך שנה ולהטיל עליו עונש קצר אך מציב גבולות של מאסר בעבודות שירות.

בתסקיר מסכם מיום 30.8.20 שב שירות המבחן וסקר קורותיו של הנאשם, תוך שמצא כי רמת הסיכון הנשקפת מהנאשם פחתה על רקע שיתוף הפעולה החיובי שלו עם שירות המבחן והפסקת צריכת הסמים שלו מיום מעצרו,

שירות המבחן ציין כי הנאשם שולב בהליך טיפולי החל בינואר 2019 וכי גורמי הטיפול התרשמו כי הנאשם מסור לטיפול מתוך מוטיבציה פנימית, עורך תהליך מעמיק של התבוננות פנימית, מצליח להביא עצמו בכנות, שקיפות ופתיחות ולגעת בחלקים הקשים והחלשים באישיותו.

שירות המבחן שב והמליץ על הטלת צו מבחן פיקוחי על הנאשם למשך שנה בתוספת לעונש מציב גבולות אך קצר של מאסר בעבודות שירות, על מנת שלא לקטוע את הרצף התעסוקתי המהווה נדבך חשוב בשיקומו.

הממונה על עבודות השירות מצא כי הנאשם מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים:

המאשימה טענה לעונש ביום 9.9.20, פירטה את האישומים שהנאשם הורשע בהם, זיהתה את הסחר בסמים כמחולל פשיעה ראשי והיותו אחד הערכים המוגנים שהנאשם פגע בהם בעבירותיו, ביקשה לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אחד מהאירועים, ועתרה לקביעתו בין 6-12 חודשי מאסר.

המאשימה התייחסה גם לתסקירי שירות המבחן, ועל אף המלצתם עתרה לאמץ את הפסיקה הקובעת דין בכורה לשיקולי גמול והרתעה על פני שיקולי שיקום ונסיבות אישיות בעבירות של סחר בסם.

עם זאת, על רקע התסקירים החיוביים עתרה המאשימה לעונש כולל של 24 חודשי מאסר בפועל בתוספת ענישה נלווית.

הסנגור טען לעונש ביום 7.1.2020, העלה על נס את שיקומו של הנאשם כפי שבא לידי ביטוי בתסקירי שירות המבחן, איפין את העבירות כתוצר של תקופה משברית בחיי הנאשם, שאחרת היה והינו אדם נורמטיבי לחלוטין, נעדר עבר פלילי, ציין את היותו של הנאשם מצוי בתנאים מגבילים למעלה משנה וחצי, את התרשמות שירות המבחן לרמת סיכון נמוכה ביותר הנשקפת מהנאשם, ואת האינטרס הציבורי הרחב שאדם שחטא יחזור לחיים נורמטיביים.

בסופו של יום עתר הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם צו מבחן פיקוחי, מאסר קצר ביותר בעבודות שירות.

שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בעמדתם.

דברי הנאשם:

הנאשם נשא דבריו לפני, בדבריו תיאר את מעשיו כ"צעקה שאני רוצה לצאת מהמקום שהייתי בו הרבה שנים", סיפר שכיום נמצא במקום לגמרי אחר, עבר טלטלה אישית ומשפחתית, הודה למשטרה ומערכת המשפט שבזכותם "הרוויח את חייו בחזרה" וכיום הוא מסייע לאנשים לצאת מעולם הסמים ומקווה להמשיך את חייו בדרך נורמטיבית בעבודתו ועם משפחתו.

דין והכרעה

בסופו של יום הצדדים חלוקים ביניהם בשאלה אחת בלבד:

מה דינו של נאשם שהשתקם?

האם - כעמדת המאשימה - על שיקולי השיקום להיסוג בפני שיקולי ענישה ושיקולים ציבוריים של גמול והרתעה, או שמא - כעמדת הסנגור - יש להעדיף את האינטרס הציבורי בהשבת אדם לחיים נורמטיביים על רקע שיקומו, על פני אינטרסים ציבוריים אחרים.

מקובלת עלי עמדת המאשימה למתחם העונש ביחס לעבירות הסחר בסמים, גם אם ניתן בניואנסים קטנים לשנות מעט ממתחם זה.

עמדה זו עולה בקנה אחד עם רשימת הערכים הנפגעים בעבירות סמים בכלל ובסחר בסמים בפרט.

כך גם במקרה לפנינו ללא סיבה להחריגו.

רמת האינטנסיביות של העבירות שבוצעו, בתקופת הזמן שבוצעו, באופן המלמד, כפי שטענה ב"כ המאשימה, על הפיכת הסחר בסם ל"עיסוק של ממש" ועל רמת הנגישות הגבוהה של הנאשם לעולם הסמים.

על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין (תיקון מס' 113 תשע"ב - 2012) "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה של הנאשם בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם".

סעיף 40 ג' מפרט את מגוון השיקולים המנחים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה של הנאשם ואולם סעיפים 40 ד' (א) ו-40 (ב) מפרטים את הדין במקרה של שיקום הנאשם:

עמוד 3

40ד (א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן (נוסח חדש) התשכ"ט - 1969.

40בד (ב) היו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף קטן (א), אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם, בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין.

עולה מהאמור לעיל, שהשאלה מתחדדת אף יותר:

אין מחלוקת שהעבירה חמורה, אין מחלוקת שהנאשם השתקם, האם צריך לסווג את מעשה העבירה של הנאשם ומידת אשמו כ"בעלי חומרה יתרה", כזו הדורשת "נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן על מנת להחריגו ממתחם העונש ההולם?

התשובה לשאלה זו טמונה, מחד, במגוון המקרים המובאים לפתחו של בית המשפט ויחס החומרה שביניהם, או בדומה לכך, מאידך, במגוון המקרים שהפסיקה התייחסה אליהם (בתוך תת התחום של סחר בעבירות סמים), והתוצאות העונשיות שהתקבלו בגינם.

סקרתי את הפסיקה שהביאו הצדדים לתמיכה בעמדתם, לא מצאתי במידת הוודאות הדרושה כי "ככל שהדברים נוגעים לעבירות בהן הנאשם הורשע, הלכה פסוקה היא כי יש ליתן בכורה לשיקולי ענישה בדמות של גמול והרתעה על פני שיקול השיקום ונסיבותיו האישיות של הנאשם", כדברי ב"כ המאשימה.

במקרים דומים הכריעו בתי המשפט בענישה מחמירה, כשהשיקום "אינו אלא אחד ממכלול השיקולים העומדים בפני בית המשפט" שיש לשקול אותם, (ר' רע"פ 5712/16 אייזנבאך נ' מ"י) או בענישה מקלה, כשבית המשפט מצא ש"תהליך השיקום הפך משמעותי יותר... ומצדיק הקלה בעונשו"... לבל תחשוף שליחתו לכלא את הנאשם "לגורמים עברניים ותקטע תהליך חיובי..". ר' עפ"ג 10175-02-16, מ"י נ' מיכאל דייגי (מחוזי ירושלים).

סיכומי של דבר, תשובתי לשאלה האחרונה הינה, שאף שהסחר בסם מהווה עבירה חמורה, אף שמידת האינטנסיביות של עבירות הסחר שביצע הנאשם מחמירה עוד יותר את מצבו, סוג הסם, התקופה המוגבלת של ביצוע העבירות, היעדר העבר הפלילי והיותו של הנאשם, סה"כ אדם נורמטיבי, כולן נסיבות המשיכות את המקרה לפניי לסעיף 40ד (א) הנזכר לעיל ולא לאחיו המחמיר ממנו.

רוצה לומר שמדובר בעבירה חמורה מחד, ובשיקום מרשים מאידך, כזה המאפשר החרגתו של הנאשם ממתחם העונש ההולם בגין עבירותיו.

בהינתן כל אלה אני סבור שמן הראוי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר למשך שלושה חודשים, בניכוי ימי מעצרו, אותו ירצה הנאשם בעבודות שירות, במסגרת המרכז הירושלמי לרכיבה טיפולית בשדרות גולדה מאיר, ירושלים.
הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 01.05.21. הנאשם יתייצב המשרדי הממונה כמפורט בחוות הדעת.
 2. מאסר למשך 10 חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.
 3. מאסר למשך 4 חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים.
 4. ניתן בזאת צו מבחן לנאשם, למשך שנה, במהלכה יעמוד הנאשם בטיפול ובפיקוח שירות המבחן, והודע לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי המבחן יוכל בית המשפט להפקיעו ולגזור על הנאשם עונש אחר תחתיו.
 5. פסילה מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 4 חודשים.
 6. פסילה מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 9 חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור אחת העבירות בהן הורשע לפניו בתוך 3 שנים מהיום.
 7. קנס בסך 3500 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.10.21.
- מורה על חילוט המוצגים או השמדתם, לפי החלטת רשם המוצגים במשטרת ישראל.
- זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום.
- המזכירות תעביר העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות וכן לשירות המבחן.**
- ניתן היום, י"ב ניסן תשפ"א, 25 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.